

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 1. juni 2026

Sak 2026/317 - Frøystad Vel - org.nr. 980 318 443 - klage over vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Renate Kristiansen og Joachim Amundsen Trana

Sakens bakgrunn

- (1) Frøystad Vel (heretter «klager») søkte 12. august 2025 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2024. Søknaden gjaldt et søknadsbeløp på 121 566 kroner etter dokumentert modell.
- (2) Lotteritilsynet opplyste i brev 9. november 2025 at tilsynet så at organisasjonen hadde hatt utfordringer knyttet til selskapet K. Nygaard AS, og ba om en redegjørelse for hvilke konsekvenser disse utfordringene hadde hatt for organisasjonen. Det ble samtidig bedt om at organisasjonen oversendte avtalene organisasjonen hadde inngått med selskapet, flere bilag til regnskapet, og de oppdaterte vedtektene som var omtalt i årsmeldingen.
- (3) Klager sendte noen av de etterspurte dokumentene ved brev 11. november 2025. I brevet var det opplyst at organisasjonen hadde hatt en kontrakt med K. Nygaard AS som løp ut året 2026. Etersom selskapet gikk konkurs på slutten av året 2024, måtte organisasjonen sende oppdraget ut på anbud.
- (4) Lotteritilsynet avslø søknaden 16. desember 2025, med den begrunnelse at frivillig innsats ikke er en viktig del av virksomheten. Lotteritilsynet viser til at det fremgår av klagers vedtekter at beboerne i Frøystad Gård boligfelt har en plikt til å være medlem av organisasjonen, og at hver boligeier plikter å delta på to dugnader på to timer i året med minimum én voksen. Medlemskontingenten og dugnadsarbeidet kunne derfor ikke anses som frivillig innsats. Lotteritilsynet legger videre til grunn at gratis styreinnsats, ikke tilfredsstiller kravet til frivillig innsats alene.
- (5) Klager påklaget vedtaket 17. desember 2025. Det vises til at punktet i vedtektene som fastsetter at boligeierne må delta på dugnad to ganger i året, alltid har vært inne, men vil bli tatt ut av vedtektene ettersom det i praksis er frivillig å delta på dugnad. Det påpekes også at rundt 70 prosent av medlemmene deltar på dugnad, og at de resterende ikke blir fakturert eller belastet på annen måte. Klager anfører at organisasjonen har dugnad langt ut over det som fremgår av årsrapporten, og viser blant annet til at organisasjonen har utført vedlikehold av nærområdet. Det vises videre til at organisasjonen alltid har mottatt merverdiavgiftskompensasjon tidligere, og at det eneste som har forandret seg over tid er at dugnadsinnsatsen har økt med mer tilvekst i grøntområdet og mer vedlikehold av badetrapp og flytebrygge på kommunalt strandområde.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

- (6) I forbindelse med behandlingen av klagen etterspurte Lotteritilsynet i brev 14. januar 2026 om informasjon om antall medlemmer i organisasjonen, et anslag på antall timer medlemmene hadde brukt i 2024 på de ulike tiltakene som ble trukket frem i klagen, og et anslag på hvor mange av medlemmene som var engasjert i dugnad utover de pliktige timene. Lotteritilsynet ba også om å få oversendt vedleggene som var utelatt fra klagers oversendelse av tilleggsopplysninger i e-post 11. november 2025. Klager sendte ved brev 20. januar 2026 de etterspurte opplysningene og vedleggene.
- (7) Lotteritilsynet fant ikke grunn til å omgjøre vedtaket, og oversendte klagen og sakens dokumenter med innstilling 12. februar 2026 til Lotterinemnda for behandling, jf. lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 33.
- (8) Klager sendte ved brev 19. februar 2026 merknader til Lotteritilsynets innstilling til Lotterinemnda. Det vises for øvrig til klagen og merknadene i sin helhet.

Det rettslige grunnlaget

- (9) Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften). Forskriften er nå opphevet, men var gjeldende for søknadsrunden 2025.
- (10) Formålet med kompensasjonsordningen er å fremme frivillig aktivitet, og ordningen skal kompensere for kostnader som frivillige organisasjoner har til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester, jf. forskriften § 1.
- (11) Etter forskriften § 5 femte ledd må søkerne kunne dokumentere at frivillig innsats er en viktig del av virksomheten det søkes om kompensasjon for. Det fremgår videre av bestemmelsen at gratis arbeidsinnsats, medlemskontingent og gaver likestilles når det gjelder kravet til frivillig innsats. Gratis styreinnsats tilfredsstiller ikke kravet til frivillig innsats alene. Det må ikke være for tett knytning mellom kontingent, gaver eller gratis arbeidsinnsats og gjenytelser.
- (12) Lotterinemnda kan prøve alle sider av saken, jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd. Etter forvaltningsloven § 34 siste ledd kan Lotterinemnda treffe nytt vedtak i saken eller oppheve vedtaket og sende saken tilbake til Lotteritilsynet for helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (13) Frøystad Vel sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 16. desember 2025 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2024.
- (14) Vurderingen av om frivillig innsats er en «viktig del av virksomheten» er skjønnsmessig, hvor det blant annet kan legges vekt på forholdet mellom lønnet og ulønnet arbeid, og om søkeren har regelmessig aktivitet hvor frivillig innsats er en sentral del av virksomheten. Som frivillig innsats likestilles gratis arbeidsinnsats, medlemskontingent og gaver, jf. forskriften § 5 femte ledd andre setning. For at gratis arbeidsinnsats, medlemskontingent og gaver skal regnes som frivillig innsats, må det ikke være for tett knytning til gjenytelser, jf. forskriften § 5 siste setning.
- (15) Klager har ikke mottatt gaver i 2024. I henhold til klagers årsregnskapet for 2024 hadde organisasjonen totale inntekter på 435 220 kroner, hvorav 367 400 kroner utgjorde medlemskontingent.

- (16) Det følger av klagers vedtekter datert 3. april 2025 punkt 1 at «Frøystad Vel er en forening hvor alle boligeiere innenfor det geografiske området som inngår i Frøystad Gård boligfelt (heretter kalt Frøystad), har rett og plikt til å være medlem». Det følger videre av vedtektene punkt 6 A at det innkreves en årlig kontingent av medlemmene, som primært skal dekke felleskostnader for Frøystad Vel. Klager har opplyst at den årlige medlemskontingenten er på 2 200 kroner.
- (17) Lotterinemnda legger til grunn at medlemskontingenten ikke kan regnes som frivillig innsats ettersom medlemskapet i organisasjonen er obligatorisk. Medlemmene har ikke frivillig valgt å være medlem og betale medlemskontingenten, men har en plikt til det som følge av at de eier en bolig innenfor det geografiske området til velforeningen. Klager kan likevel være kompensasjonsberettiget, dersom gratis arbeidsinnsats utgjør en viktig del av virksomheten, og det ikke er for tett knytning mellom gratis arbeidsinnsats og gjenytelser.
- (18) I søknaden er det opplyst at styret består av åtte medlemmer, og at det gjennomføres ni styremøter årlig uten utbetaling av honorar. Det er imidlertid ikke opplyst hvor mange timer som medgår til styrearbeidet i løpet av året. Klager har i brev 20. januar 2026 opplyst at foreningen, utenom styrearbeidet, hadde totalt 685 timer med ulønnet innsats i 2024. Rundt 480 timer av den ulønnede innsatsen, var knyttet til organisasjonens to årlige fellesdugnader. Det har i tillegg vært utført vedlikehold av fellesområdet og lekeplasser, som er tilgjengelig for allmennheten, samt planlagt og utført enkelte arrangementer.
- (19) Det fremgår av vedtektene punkt 9 at «[h]ver boligeier plikter å delta på 2 dugnader à 2 timer i året (vår/høst), med minimum 1 voksen deltager». I henhold til vedtektene kan styret fakturere en dugnadsavgift til boligeier som ikke møter til dugnad. Beløpet skal gjenspeile velforeningens kostnad ved at boligeier ikke har deltatt på dugnaden.
- (20) Lotterinemnda vurderer at den ulønnede innsatsen knyttet til fellesdugnadene på 480 timer, ikke kan regnes som frivillig innsats, jf. forskriften § 5 femte ledd andre setning. I henhold til vedtektene er det ikke frivillig å delta på fellesdugnadene, og styret har etter vedtektene myndighet til å fakturere boligeiere som ikke møter til dugnad. Den ulønnede innsatsen knyttet til fellesdugnadene kan dermed ikke anses som frivillig innsats, jf. forskriften § 5 femte ledd andre setning.
- (21) Klager anfører i denne sammenheng at punktet i vedtektene som fastsetter at boligeierne må delta på dugnad to ganger i året, alltid har vært inne, men vil bli tatt ut av vedtektene ettersom det i praksis er frivillig å delta på dugnad. Det vises også til at de som ikke deltar på den obligatoriske dugnaden, ikke vil bli fakturert eller belastet på annen måte.
- (22) Lotterinemnda bemerker at vurderingen av om ulønnet innsats kan anses som frivillig innsats må baseres på vedtektene, ettersom det er vedtektene som setter rammer og er styrende for organisasjonens virksomhet. Klager må selv sørge for at vedtektene gir et riktig bilde av hvordan forholdene er i praksis. En eventuell fremtidig vedtektsendring kan ikke vektlegges i denne søknadsrunden.
- (23) Dersom den ulønnede innsatsen knyttet til fellesdugnadene trekkes fra, er det opplyst at organisasjonen har 205 timer med frivillig innsats i 2024, i tillegg til gratis styreinnsats. Klager har søkt om merverdiavgiftskompensasjon for 607 830 kroner. Disse kostnadene er hovedsakelig knyttet til kjøp av tjenester fra K. Nygaard AS til vedlikehold og bevaring av grøntområdene, beskjæring av trær og vedlikehold av lekeplassene.

- (24) Selv om allmennheten har tilgang til områdene som vedlikeholdes av organisasjonen og til arrangementene organisasjonen gjennomfører, legger Lotterinemnda til grunn at deler av den ulønnede innsatsen primært skal ivareta boligeiernes/medlemmenes interesser. Dette underbygges av klagers formål som i henhold til vedtektene punkt 2 er å ivareta felles interesser for beboerne på Frøystad. Nemnda finner ikke grunn til å vurdere nøyaktig hvor stor andel av den ulønnede innsatsen som er knyttet til gjenytelser, da det uansett ikke er dokumentert at den frivillige innsatsen er en «viktig del av virksomheten», jf. forskriften § 5 femte ledd første setning.
- (25) Klager har anført at organisasjonen alltid har mottatt merverdiavgiftskompensasjon, og at det eneste som har forandret seg over tid er at dugnadsinnsatsen har økt. Lotterinemnda bemerker at denne saken gjelder søknad om kompensasjon for regnskapsåret 2024, og at Lotteritilsynet hvert år må foreta en selvstendig vurdering av om organisasjonen oppfyller vilkårene for å få merverdiavgiftskompensasjon for det gitte regnskapsåret. Det forhold at organisasjonen har fått merverdiavgiftskompensasjon for tidligere år, er ingen garanti for at organisasjonen skal fortsette å få det.

Konklusjon

- (26) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur